

curatoren Theologische Universiteit

Rapport
deputaten



Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Zwolle-Zuid 2008

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap generaal-synodale publicaties via: publicaties@gkv.nl.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

INLEIDING

Dit is een rapport van de deputaten-curatoren van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken in Nederland te Kampen. De deputaten doen hierin aan de generale synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, die D.V. op 15 maart 2008 te Zwolle-Zuid bijeenkomt, verantwoording van hun werkzaamheden in de periode december 2004 – september 2007.

Een factor waarvoor wij bij onze rapportage aandacht vragen is dat de Theologische Universiteit een groot bedrijf is waar ontwikkelingen en processen niet parallel lopen met en ook niet simpel zijn af te stemmen op inleverdata voor synodale rapporten. Dit rapport moet gereedgemaakt worden een half jaar voor de komende synode en binnen het eerste jaar na een rectoraatswisseling. Daarom zijn we niet in staat de kerken nu al te dienen met de voorstellen zoals we die in 2008 concreet aan de synode zullen voorleggen. Wel geven we de huidige stand van zaken weer inclusief een globaal beleidsoverzicht, zodat ieder weet wat de synode kan verwachten. Wij verwijzen voor deze manier van werken naar de gronden 1, 2 en 4 van het besluit dat in artikel 176 van de Acta van de Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005 is opgenomen:

1. de door de synode opgedragen aanbieding van deputatenrapporten aan de kerken schept geen verplichting voor de kerken tot reactie; voorbereiding door kerkenraden is ook niet onmisbaar voor de behandeling van rapporten door de synode;
2. de synode draagt haar deputaten tijdige aanbieding van rapporten aan de kerken op, om de kerken ten dienste van wie de synode en haar deputaten werken, gelegenheid te bieden tot kennisname, overweging en eventueel reactie; dit is van belang in het kader van het werken aan draagvlak voor en het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de op voorstel van deputaten door de synode te nemen besluiten;
3. dat diverse deputaatschappen reeds half september 2007 hun rapport bij deputaten GSP moeten inleveren, hoeft geen doorslaggevend bezwaar te zijn, als het in rapportage aan en besluitvorming door de synode vooral om de hoofdlijnen van het doorgaande beleid gaat; relevante ontwikkelingen ná de inzendtermijn kunnen in veel gevallen per brief aan de synode worden kenbaar gemaakt.

INHOUDSOPGAVE

1.	Samenvatting	5
2.	Samenstelling deputaatschap	5
3.	Opdrachten van de GS Amersfoort-Centrum 2005	6
4.	Globaal beleidsoverzicht	7
5.	Uitvoering	9
5.1	Personalia Theologische Universiteit	9
5.2	Bestuur	10
5.2.1	Curatorium	10
5.2.2	College van Bestuur (CvB)	10
5.2.3	College van Toezicht (CvT)	10
5.2.4	Gezamenlijke taken van CvB en CvT	11
5.2.5	Het Universiteitsberaad	11
5.2.6	Presentatie aan de kerken	11
5.2.7	Dagelijkse Leiding	11
5.3	Onderwijs en onderzoek	12
5.3.1	Samenwerking met de TU Apeldoorn (inclusief de vooropleiding)	12
5.3.2	Opleiding kerkelijk werker (met de GH Zwolle)	12
5.3.3	Evaluatie na de visitatie	12
5.3.4	Nieuwe docent klassieke talen	14
5.3.5	Nieuwe functiewaardering	14
5.4	Externe organisatie	14
5.4.1	Aanscherping protocol van toezicht	14
5.4.2	Interne regelingen aanpassen aan het nieuwe statuut	14
5.4.3	Evaluatie van het statuut (m.n. de relatie CvB – CvT)	15
5.4.4	Nadere regulering van het toezicht op het bestuur	15
5.5	Financiële overheidssteun	15
5.5.1	De opdracht van de synode van Amersfoort	15
5.5.2	Positie theologische universiteit volgens WHW	15
5.5.3	Ontwikkelingen rond nieuwe wetgeving	16
5.5.4	Indiening aanvraag rijksbijdrage	17
5.6	Financiën	17
5.6.1	Stichting voor de financiële verzorging ...	17
5.6.2	Definitief tekort 2003-2005	17
5.6.3	Meerjarenbegroting 2006-2008	17
5.6.4	Meerjarenbegroting 2009-2011	18
5.7	Bijzondere leerstoel	18
6.	Conceptbesluiten	19
	 Bijlagen	 20
I.	Besluiten GS Amersfoort-Centrum 2005	20
II.	Jaarverslagen 2004, 2005 en 2006 van de Theologische Universiteit	26
III.	Jaarverslagen 2004, 2005 en 2006 van het College van Toezicht	26
IV.	Verslagen van het Universiteitsberaad van 2006 en 2007.	26
V.	Overzicht studentenbestand	26
VI.	Meerjarenbegroting, inclusief Investeringsprognose	26
VII.	Adressen deputaten	27

De bijlagen II t/m VI worden voor de generale synode gevoegd bij het rapport. Voor belangstellenden zijn ze desgevraagd verkrijgbaar bij het bureau van de Theologische Universiteit, met uitzondering van de bijlagen onder III (in verband met het vertrouwelijke karakter ervan).

1. SAMENVATTING

De TU Kampen is een school van de kerken die predikanten wil opleiden. Namens de synode zijn deputaten curatoren aangesteld voor het bestuur over en het toezicht op de TU.

De GS Amersfoort-Centrum 2005 heeft deze taken opgedragen aan het College van Bestuur en het College van Toezicht. Dit werken in twee colleges is goed bevallen. Beide colleges konden zich beter op hun eigen taak concentreren. Soms was overleg nodig. De sfeer was goed.

De TU staat niet op een eilandje (en zou dat ook niet willen). Daardoor hebben ontwikkelingen in ons land hun effect op de TU. Te denken valt aan: de groeiende overtuiging dat geen enkele godsdienst aanspraak kan maken op de waarheid; de verschuivingen in de verhouding tussen WO en HBO. Op deze en andere ontwikkelingen moet de TU inspelen om ook in de toekomst zijn taak te kunnen blijven vervullen. De deputaten hopen hierover concrete plannen aan de synode voor te kunnen leggen.

De deputaten hebben bij de rijksoverheid een verzoek ingediend om financiële steun. Een positief antwoord bleef tot nu toe uit. De deputaten blijven hun best doen, om financiële overheidssteun te ontvangen voor de TU. De komende jaren zal de TU voor zijn financiën volledig afhankelijk blijven van de giften en legaten van particulieren, en van de bijdragen van de kerken.

2. SAMENSTELLING VAN HET DEPUTAATSCHAP

De Generale Synode Amersfoort-Centrum 2005 benoemde 15 deputaten-curatoren. Vijf van hen werden benoemd tot lid van het College van Bestuur; de tien anderen werden benoemd tot lid van het College van Toezicht. Voor adressen zie Bijlage VII.

College van Bestuur		
<i>primi</i>	<i>afredend</i>	<i>secundi</i>
D. Laan, Renkum	2008	H.P. Dam, Hardinxveld-Giessendam
P. Niemeijer, Den Helder	2011	A.T. Kamsteeg, Dordrecht
P.T. Pel, Hattem	2008	H.C. Neumann, Hoogeveen
B. Siepel, Lelystad	2008	J. Ophoff, Zwijndrecht
W.F. Wisselink, Leek	2011	G. Stellingwerf, Buitenpost
College van Toezicht		
P.G. Bakker, Boelenslaan	2008	A.G. Bruijn, Uithuizen
F.J. Bijzet, Emmen	2011	H. Drost, Houten
E. Brink, Waddinxveen	2014	D. Noort, Eindhoven
J.J. Burger, Axel	2008	Jac. Ophoff, Roden
H.P. Dam, Hardinxveld-Giessendam	2011	H.J. Siegers, Ommen
J. Kruidhof, Drachten	2008	H. van Veen, Neede
K.A. van der Meer, Loppersum	2011	L.J. de Vries, Haarlem
M.H. Oosterhuis, Ede	2014	R. van Wijnen, Ureterp
P.L. Voorberg, Emmeloord	2014	
H. Sj. Wiersma, Spakenburg	2011	

De volgende wijzigingen hebben zich voorgedaan in de loop van de verslagperiode: ds. Brink heeft zich teruggetrokken als curator; ds. Batteau heeft zijn plaats ingenomen; prof. dr. L.J. de Vries heeft zich teruggetrokken als secundus curator.

3. Opdrachten van de GS Amersfoort-Centrum 2005

Hieronder staat een kort overzicht van de besluiten van de GS Amersfoort-Centrum 2005 m.b.t. het werk van de deputaten-curatoren. In de eerste kolom zijn de besluiten van de GS vermeld waaruit een opdracht voortvloeide voor de deputaten-curatoren. In de tweede kolom wordt een korte typering geboden van de opdracht. In de derde kolom staat in welk onderdeel van dit rapport daarover wordt gerapporteerd. Voor de volledige tekst van de besluiten zie Bijlage I.

<i>Acta GS Amersfoort-C</i>	<i>typering</i>	<i>dit rapport</i>
artikel 122 besluit 2	aanscherping protocol van toezicht	zie onderdeel 5.4.4
artikel 122 besluit 3	taken College van Bestuur (CvB)	zie onderdeel 5.2.2
artikel 122 besluit 4	taken College van Toezicht (CvT)	zie onderdeel 5.2.3
artikel 122 besluit 5	gezamenlijke taken van CvB en CvT	zie onderdeel 5.2.4
artikel 122 besluit 6a	universiteitsberaad	zie onderdeel 5.2.5
artikel 122 besluit 7	korte evaluatie nieuwe bestuursstructuur	zie onderdeel 5.4.3
artikel 122 besluit 9	meerjarenbegroting 2006-2008	zie onderdeel 5.6.3
artikel 122 besluit 10	definitief tekort 2003-2005	zie onderdeel 5.6.2
artikel 122 besluit 12.1	besturen van de TU namens de kerken	zie onderdeel 5.2.1
artikel 122 besluit 12.2	samenwerking met de TU Apeldoorn (inclusief de vooropleiding)	zie onderdeel 5.3.1
artikel 122 besluit 12.3	opleiding kerkelijk werk (met de GH Zwolle)	zie onderdeel 5.3.2
artikel 122 besluit 12.4	rapportage aan de kerken	zie onderdeel 5.2.6
artikel 122 besluit 12.5	Stichting voor de financiële verzorging ...	zie onderdeel 5.6.1
artikel 122 besluit 12.6	evaluatie na de visitatie	zie onderdeel 5.3.3
artikel 123 besluit 2	interne regelingen aanpassen aan het nieuwe statuut	zie onderdeel 5.4.2
artikel 123 besluit 3	evaluatie van het statuut (m.n. relatie de CvB – CvT)	zie onderdeel 5.4.3
artikel 123 besluit 4	nadere regulering van het toezicht op het bestuur	zie onderdeel 5.4.4
artikel 125 besluit	jaarlijkse rijksbijdrage aanvragen	zie onderdeel 5.5

4. GLOBAAL BELEIDSOVERZICHT

In deze verslagperiode is de TU een omvattend bezinningsproces gestart. We zijn dankbaar voor alle werk dat aan de TU gedaan wordt en voor de ruimte en middelen die we daarvoor van de kerken ontvangen. Ook de afgelopen periode zijn studenten opgeleid die hun weg in de kerken gevonden hebben. Als instelling weten we ons dienstbaar aan de verkondiging, bewaring en verbreiding van het evangelie. Maar reden tot ontspannen achterover leunen is dat niet. Er is om ons heen veel in beweging, en ook intern lopen we tegen zaken aan, die om actie vragen. We noteren een aantal ontwikkelingen en omstandigheden:

Klassieke theologie

Binnen het Discipline-overlegorgaan Godgeleerdheid (DGO) blijkt de klassieke theologie op haar retour. Een aantal universiteiten heeft de theologie inmiddels ondergebracht in een algemene faculteit geesteswetenschappen resp. religiestudies. Wij verwachten de doorwerking van deze beleidskeuze aan den lijve te zullen ervaren bij toekomstige visitaties (zoals we in 2006 als TUA en TUK voor onze opleidingen al een onderzoeksvisitatie moesten organiseren los van de andere faculteiten). Eén van de concrete vruchten van de genoemde beleidskeuze werd al meteen duidelijk: hetzelfde DGO vroeg wijziging van een folder van het ministerie waarop de klassieke talen als extra vooropleidingseis vermeld was. DGO vond van deze instroomeis geen wervende werking uitgaan en vroeg haar te schrappen, ondanks het verzoek van de 'waarnemers' TUA en TUK. De gevraagde wijziging is krachtens regelgeving van het ministerie op staande voet ingegaan. Concreet houdt dat in dat we onder de huidige wet bij wijze van uitzondering als TU onze instroomeis mogen handhaven, maar dat bij nieuwe, op stapel staande wetgeving een wettelijke basis voor de door ons noodzakelijk geachte instroomeisen zou kunnen wegvallen.

De verhouding van WO en HBO

De verhoudingen tussen wetenschappelijk en hoger beroepsonderwijs (WO en HBO) zijn sterk in beweging: de bama-structuur vraagt om een hoge onderlinge uitwisselbaarheid van HBO- en WO-opleidingen. Het HBO ontwikkelt een onderzoekscomponent, het WO dient meer aandacht te geven aan de contacten met het werkveld. Afstemming en samenwerking tussen HBO en WO zal de komende jaren van overheidswege veel aandacht krijgen. Op dit moment worden er binnen het christelijke veld strategische allianties gevormd tussen WO- en HBO-opleidingen.

Kerkelijk werker

Binnen de kerken kennen we inmiddels de kerkelijk werker. De Gereformeerde Hogeschool in Zwolle kent een opleiding kerkelijk werker (waarbij ook de TU betrokken is) en ontwikkelt een HBO-theologie. Wat zijn de consequenties daarvan voor het werk dat aan de TU gebeurt?

Plaats in het onderwijsveld

De onderwijsvisitatie van de overheid legde de vinger bij een aantal zaken waarin wij naar het oordeel van de commissie tekortschieten:

- de uitwisselbaarheid met andere opleidingen in binnen- en buitenland;
- het aanleren van vaardigheden met betrekking tot interdisciplinariteit (de inbreng van niet-theologische vakken);
- het perspectief dat we te bieden hebben aan vrouwelijke studenten, studenten die volstaan met de bachelor-opleiding, studenten van de master-opleiding die geen predikant willen worden.

Onderzoekstijd

De onderzoeksvisitatie onderstreepte de noodzaak van meer coördinatie en afstemming in het onderzoek, en drong aan op meer onderzoekstijd per docent.

Instroom van studenten

De instroom van studenten baart zorgen: voor een predikantsopleiding als de TU is het relevant dat er weinig jongeren meer zijn die vanaf het VWO predikant willen worden. Als er weinig andere uitstroombmogelijkheden zijn, heeft dat zijn weerslag op de instroom. Als ze theologie gaan studeren zijn zowel de stad Kampen als de TU niet meer vanzelfsprekend.

Kleinschaligheid

De kleinschaligheid van de TU heeft naast aantrekkelijke kanten ook schaduwzijden:

- een klein studentenbestand;
- gebrek aan staf-ondersteuning van de DL;
- een rectoraat dat zoveel vraagt dat de desbetreffende hoogleraar drie jaar niets aan onderzoek op zijn vakgebied kan doen;
- een budget dat onvoldoende ruimte biedt voor een optimale uitvoering van de door de synode verstrekte opdracht de opleiding en het onderzoek op een goed wetenschappelijk peil te handhaven en daarbij de studenteninstroom en zo ook de uitstroom van predikanten naar de kerken op niveau te houden.

Op 1 en 2 februari 2007 werd in congrescentrum Fredeshiem een conferentie gehouden van Kamper docenten met de rector van de TUA, twee leden van het College van Bestuur en twee leden van het College van Toezicht. Als terreinen waarop de komende tijd beleid ontwikkeld zal moeten worden, kwamen daar o.a. aan de orde:

- de afstemming en samenwerking met het HBO, met de TUA, met het IRTT;
- flexibilisering van het onderwijsaanbod (zij-instromers, post-academisch onderwijs, permanente educatie voor predikanten, modules voor studenten van buiten de TU);
- andere uitstroom dan naar het predikantschap;
- de overbrugging van de afstand van de TU naar andere faculteiten en wetenschappelijke instellingen, die voor een stimulerend discours en voor multi-disciplinair onderwijs belangrijk zijn;
- het gebrek aan een onderzoeksvriendelijk klimaat (het onderzoek is vaak het eerste waar bij tijdsgebrek op bezuinigd wordt; de onderzoekers opereren over het algemeen vrij geïsoleerd);
- goede communicatie en PR m.n. ten behoeve van de werving van studenten;
- dienstverlening aan de kerken en aan de samenleving;
- het internationaliseringsbeleid (de bama-structuur is gecreëerd met het oog op internationale uitwisseling; in het huidige klimaat dat onvriendelijk is tegenover de klassieke theologie zullen we bovendien steun van verwante faculteiten in het buitenland goed kunnen gebruiken).

Op 1 maart 2007 heeft het College van Bestuur geconstateerd dat bezinning op de hierboven opgesomde zaken door docenten en bestuurders unaniem nodig wordt geacht en dat voor het nemen van adequate maatregelen een samenhangende aanpak vereist is.

Besloten is prof. dr. M. te Velde voor een termijn van 2 jaar voor 0.4 fte aan te stellen als projectmanager. Daarnaast zal op tijdelijke basis voor 0.2 fte de directeur N. Versteeg RA de organisatie en de structuur van de follow-up van het project bewaken. Prof. Te Velde zal zijn werk doen onder leiding van en in samenspraak met de Dagelijkse Leiding.

De financiering van dit project wordt niet gezocht binnen het budget dat door de kerken ter beschikking wordt gesteld. De kosten worden gedekt uit het Universiteits Ontwikkelings Fonds. Dat fonds is bestemd voor projecten buiten de lopende begroting en is opgebouwd uit bijzondere inkomsten als legaten.

Op het moment waarop wij dit rapport concipiëren is prof. Te Velde al enige tijd aan de slag, maar het is nog te vroeg om nu al concrete voorstellen te verwachten. Wij hopen die in een later stadium aan de synode te kunnen voorleggen.

Er mag van de school van de kerken veel verwacht worden. Naar onze overtuiging wordt er hard gewerkt om in onderworpenheid aan Gods Woord en in gebondenheid aan de gereformeerde belijdenis de kerken op hun plaats in de samenleving van dienst te zijn. Als College van Bestuur zijn we dankbaar voor de positieve en betrokken wijze waarop de docenten hun werk doen. We steunen hen -en zien hen ook graag door de kerken gesteund! - in hun gerechtvaardigde verlangens.

Het leek ons goed bovenstaande ontwikkelingen en aandachtsvelden reeds op dit moment aan de kerken voor te leggen. Want waar we in Kampen mee bezig zijn kan niet zonder meedenken en zonder gebed van de kerken. Daarvan zijn we diep doordrongen.

5. UITVOERING

5.1 Personalia Theologische Universiteit

Gedurende de jaren 2005 tot en met 2007 zijn een aantal ontwikkelingen inzake personalia te melden.

Voor wat betreft het docentencorps is vermeldenswaardig dat:

- in 2005 aan Prof. Drs. J.A. Meijer emeritaat is verleend.
- als opvolger mevrouw J.J. Oosterhuis–den Otter kon worden benoemd, vooralsnog voor de termijn van 2 jaar.
- in 2007 in onderling overleg tussen mevrouw Drs. J.J. Oosterhuis–den Otter en de dagelijkse leiding is vastgesteld dat voortzetting van de werkzaamheden aan de universiteit niet wenselijk was.
- op het moment van schrijven van dit rapport nog geen opvolger bekend is.
- Prof. Dr. J. van Bruggen tot en met 2006 zijn arbeid als research professor heeft mogen verrichten met als afsluiting zijn diëstude in december 2006, getiteld “De Andere Stad”.
- aan het begin van 2006 bij Prof. Dr. M. te Velde een ernstige ziekte werd geconstateerd, waardoor hij geruime tijd was uitgeschakeld. Aan het eind van dat jaar was hij weer zover hersteld dat hij zijn werk als vanouds kon oppakken.

Voor wat betreft het verdere onderzoek is eveneens een aantal gebeurtenissen de moeite van het noemen waard, t.w.:

- Drs. E. Koops startte in januari 2005 zijn werk als aio. Hij doet onderzoek naar de gereformeerde emigratie naar Noord-Amerika in de jaren 1949 tot 1963.
- Drs. J.M. Burger heeft in 2005 zijn aio-schap beëindigd. Eind 2007 is zijn dissertatie over ‘Zijn in Christus’ bijna afgerond.
- In februari 2006 is Drs. E.H. Klei begonnen als aio. Zijn onderzoek richt zich op de geschiedenis van het GPV.
- In januari 2007 is Drs. G. R. de Graaf begonnen als aio aan zijn onderzoek van de zending.
- In april 2007 begon Drs. J.M. Beute als aio aan zijn studie over de persoon van de prediker.
- Onderzoeker Dr. J. Smelik nam eind maart afscheid van de universiteit wegens een benoeming elders.
- Per 1 november 2006 begon Dr. E.A. de Boer als onderzoeker. Zijn onderzoek richt zich op de Congregations in het Genève van Calvijn.

Met betrekking tot het ondersteunend personeel is ook een aantal gebeurtenissen te noemen, t.w.:

- Op 23 september 2005 overleed mevrouw H. Bartels-Liefers op de leeftijd van 57 jaar oud. Zij werkte tot haar ziekte als medewerker in de huishoudelijke dienst.
- Haar vervangster mevrouw A.A.C. Bouhuijs werd in de loop van 2005 op haar beurt weer opgevolgd door mevrouw J. van der Starre – van Pijkeren.
- Begin 2005 werd afscheid genomen van mevrouw A.A. Souman-Buit, tot dan toe werkzaam als secretaresse van de Dagelijkse Leiding en pedel. Mevrouw H. Slump heeft de functie van secretaresse van de Dagelijkse Leiding sindsdien overgenomen.
- In het najaar van 2005 werd de heer S. Riedstra officieel pensioengerechtigd. In de loop van 2004 had hij om gezondheidsredenen zijn werk als administrateur moeten beëindigen.
- Zijn opvolger, de heer C. Heetebrij, vertrok na een jaar weer en werd op zijn beurt opgevolgd door mevrouw B.A. van Ittersum–Schutte.
- In april 2006 werd afscheid genomen van mevrouw M. Selles die werkte als receptioniste. Zij is opgevolgd door mevrouw I. Wijnhoud.
- In september 2006 is afscheid genomen van de heer H. Hartog, directeur gedurende een periode van 3 jaar. Zijn opvolger, de heer N. Versteeg startte in augustus 2006.
- In oktober is Drs. J.F. Harmanny begonnen als systeembeheerder. Tot dan toe was het systeembeheer voor een groot deel uitbesteed.
- Begin 2007 werd afscheid genomen van Drs. R.T. te Velde, onze onderwijscoördinator; zijn plek is ingenomen door mevrouw J.J. Feunekes–van Dongen.
- In augustus 2007 kondigde mevr. I. van den Berg aan haar functie als bibliotheekmedewerker te willen beëindigen.

Tenslotte zijn binnen de kring van de pensioen- en emeritaatsgerechtigden de volgende ontwikkelingen vermeldenswaard:

- Op 25 oktober 2005 overleed mevrouw A. Ohmann – Jansen en op 12 februari 2007 haar echtgenoot, Prof. Drs. H.M. Ohmann.

Verdere informatie over personeelwisselingen en andere aangelegenheden met betrekking tot de medewerkers zijn te vinden in de Jaarverslagen.

5.2 Bestuur

5.2.1 Curatorium

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit* 12.1) de nieuw benoemde deputaten te machtigen:

de universiteit in naam van de kerken te besturen volgens het statuut.

In overeenstemming met het statuut hebben de curatoren ernaar gestreefd, de universiteit 'op hoofdlijnen' te besturen. Vanaf december 2004 tot september 2005 gebeurde dat in vergaderingen van het curatorium; met ingang van september 2005 is dat (conform de besluiten van de GS) gebeurd in vergaderingen van het College van Bestuur, en van het College van Toezicht; een aantal keren is gezamenlijk vergaderd. Er was steeds een goede samenwerking met de Dagelijkse Leiding.

5.2.2 College van Bestuur (CvB)

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit* 3) tot de benoeming van een College van Bestuur (CvB) met de volgende taken:

- a. *in opdracht van de generale synode de universiteit besturen;*
- b. *uitoefenen van het bevoegd gezag;*
- c. *doen van (voordrachten voor) benoemingen;*
- d. *zorg dragen voor continuïteit van organisatie en bestuur.*

Het College van Bestuur heeft in de periode van september 2005 tot september 2007 in totaal 14 keer vergaderd. Tijdens alle vergaderingen was de Dagelijkse Leiding aanwezig.

5.2.3 College van Toezicht (CvT)

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit* 4) tot de benoeming van een College van Toezicht (CvT) met de volgende taken:

het CvT wordt door het CvB gemandateerd om het confessioneel karakter en het wetenschappelijk niveau van de universiteit te bevorderen, te toetsen en te bewaken. Daarbij richt het CvT zich op:

- a. *het weren van alles wat met Gods Woord en de gereformeerde belijdenis in strijd is;*
- b. *het geven van inhoudelijke stimulansen;*
- c. *het tijdig signaleren van probleempunten;*
- d. *het omgaan met veranderingen in theologisch inzicht en de gevolgen daarvan voor de opleiding;*
- e. *het beoordelen en beantwoorden van eventuele bezwaren die tegen leer of leven van docenten worden ingebracht.*

Het College van Toezicht heeft in de periode van september 2005 tot september 2007 in totaal 7 keer vergaderd. Tijdens alle vergadering was de rector aanwezig. De leden van het CvT hebben regelmatig de colleges bezocht. Ze hebben contact onderhouden met de docenten en ook met de emeriti. In maart 2006 is onder verantwoordelijkheid van het CvT een ontmoeting gehouden tussen de docenten en alle curatoren over "de kerkelijke en maatschappelijke relevantie van de onderzoeksprogramma's".

Twee bezwaarschriften die tegen docenten of emeritidocenten waren ingediend bij de GS Amersfoort-Centrum 2005, zijn door het CvT behandeld omdat dit de door kerken aangewezen instantie is om toezicht te houden op docenten en emeritidocenten. In beide gevallen kwam het CvT na onderzoek en gesprek met de desbetreffende docenten tot de conclusie dat de bezwaren niet konden standhouden.

5.2.4 Gezamenlijke taken van CvB en CvT

De synode van Amersfoort-Centrum 2005 besloot (Art. 122, *Besluit* 5) met betrekking tot de samenwerking tussen het CvB en het CvT tot het volgende:

het CvB en het CvT vergaderen minimaal één keer per jaar gezamenlijk onder voorzitterschap van de president-curator. In deze vergadering worden de volgende zaken besproken:

- a. het jaarlijkse rapport van het CvT;
- b. voordrachten aan de generale synode voor de benoeming van docenten in vaste dienst;
- c. voordrachten aan de generale synode van CvB-leden en van deputaat-curatoren die geen predikant zijn;
- d. voorstellen voor disciplinaire maatregelen;
- e. zaken waarvan het CvB of CvT van mening is dat een breed draagvlak nodig is.

In deze gecombineerde vergadering neemt het CvB de beslissingen. Over de zaken genoemd onder b, c en d is instemming van het CvT noodzakelijk.

In de periode van september 2005 tot september 2007 is vijf keer een gemeenschappelijke vergadering gehouden onder leiding van de voorzitter van het College van Bestuur.

5.2.5 Het Universiteitsberaad

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, Besluit 6a) tot de instelling van een universiteitsberaad met als doel:

het informeren over ontwikkelingen in het gereformeerd theologisch onderwijs en onderzoek en het geven van feedback uit de kerken die relevant is voor de universiteit.

In de verslagperiode kon twee keer een universiteitsberaad worden gehouden. Het thema van het beraad in 2006 was: "het wetenschappelijke karakter van het onderwijs aan de Theologische Universiteit Kampen, mede in relatie tot de overheidseisen". Het thema van het beraad in 2007 was: "het predikantsprofiel".

5.2.6 Presentatie aan de kerken

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, Besluit 12.4) de deputaten te machtigen: *zich regelmatig duidelijk aan de kerken te blijven presenteren in vormen van publiciteit, zodat de kerken kunnen meeleven en naar art. 19 van de KO er naar streven dat er voldoende nieuwe studenten de opleiding volgen met het oog op de noodzakelijke vervulling van predikantsvacatures in de toekomst.*

Van de vergaderingen van het College van Bestuur is regelmatig verslag gedaan in de pers. Verder is in 2005 contact met de kerken gezocht in regiobijeenkomsten. Het thema was toen "het predikantsprofiel". Deze bijeenkomsten krijgen DV een vervolg in het najaar van 2007.

5.2.7 Dagelijkse Leiding

Na een directeurschap van 3 jaar heeft H. Hartog na de zomer van 2006 afscheid genomen; hij werd opgevolgd door N. Versteeg RA.

Gedurende de verslagperiode is het rectoraat volgens de interne regels van de universiteit overgedragen per 1 september 2006. Daarvoor trad als rector op Prof. Dr. G. Kwakkel en vanaf dat moment Prof. Dr. C.J. de Ruijter. Dat laatstgenoemde opnieuw rector is geworden lag niet voor de hand, gezien zijn eerdere rectoraatsperiode nog niet heel lang geleden. Het toont aan dat het niet eenvoudig is kandidaten voor het rectoraat te vinden. Naar aanleiding van de ervaringen van de rectores van de afgelopen jaren -Kamphuis, Kwakkel en De Ruijter- heeft de Dagelijkse Leiding zich beraden over mogelijke oplossingen rond de problematiek van het driejaarlijkse, steeds roulerende rectoraat.

De Dagelijkse Leiding heeft de volgende knelpunten in de uitoefening van het management vastgesteld:

1. de continuïteit van de Dagelijkse Leiding staat zwaar onder druk door het roulerend rectoraat. Een grote investering wordt gepleegd voor een korte termijn, waardoor het persoonlijk rendement voor het management beperkt blijft en het persoonlijk verlies voor de primaire processen aanzienlijk is;
 2. de slagkracht van de Dagelijkse Leiding wordt sterk beperkt door het grote tekort aan staffunctie. Door een ernstig gebrek aan ondersteunende en uitvoerende functies kunnen visieontwikkeling en beleidsvorming geen vaart ontwikkelen, zeker niet op de langere termijn
- In een aanvullend rapport zullen voorstellen worden gedaan om deze knelpunten op te lossen.

5.3 Onderwijs en onderzoek

5.3.1 Samenwerking met de TU Apeldoorn (inclusief de vooropleiding)

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit 12.2*) de deputaten te machtigen: *in samenwerking met de Theologische Universiteit te Apeldoorn de vooropleiding te besturen volgens het desbetreffende statuut en attent te zijn op andere mogelijkheden van samenwerking.*

De contacten met de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn waren opnieuw hartelijk. Op het gebied van het onderzoek is de samenwerking zeer intensief. Alle onderzoeksgroepen bestaan uit zowel medewerkers van onze universiteit als uit medewerkers van Apeldoorn.

Op het gebied van het onderwijs werd de samenwerking versterkt door de gezamenlijke benoeming van een universitair docent voor de Klassieke Talen, mevrouw Drs. J.J. Oosterhuis-den Otter (0.3 fte in Apeldoorn en 0.6 fte in Kampen). De benoeming vond plaats voor een periode van 2 jaar. Na afloop van deze periode kwamen mevrouw Oosterhuis-den Otter en de universiteit tot de conclusie dat het beter was niet op dezelfde voet verder te gaan. Voor een deel lag de oorzaak in de wens van mevrouw Oosterhuis-den Otter om meer tijd te kunnen besteden aan haar onderzoek. Anderzijds was het feit dat de onderwijsprogramma's van beide instellingen te verschillend zijn om efficiënt onderwijs te kunnen verzorgen oorzaak van het besluit het dienstverband van 0.9 fte niet te continueren. Met ingang van 1 september 2007 heeft zij alleen een dienstverband van 0.3 fte met de Theologische Universiteit te Apeldoorn. Inmiddels hebben de rectores van beide universiteiten de samenwerking op dit punt geëvalueerd. Geconcludeerd is dat het wenselijk is dat de onderwijsprogramma's van beide instellingen meer op elkaar moeten worden afgestemd wil samenwerking op onderwijsgebied vruchtbaar zijn. Er zijn inmiddels stappen ondernomen om de onderwijsprogramma's op elkaar af te stemmen. Overigens heeft de Theologische Universiteit van Apeldoorn uitgesproken in de toekomst weer te willen overgaan tot gezamenlijke benoeming.

In 2006 is samengewerkt in een projectgroep voor de ontwikkeling van een eenjarige Masteropleiding, waarbij ook de Gereformeerde Hogeschool zijdelings betrokken was. Eén en ander heeft niet mogen leiden tot accreditatie van deze opleiding, waarna de Theologische Universiteit Apeldoorn bij de vervolgaanvraag van de eenjarige Masteropleiding zich terugtrok uit de samenwerking.

In februari 2007 is een conferentie georganiseerd voor docenten waar is nagedacht over de toekomst van de universiteit. Naast delegaties van het College van Bestuur en College van Toezicht was ook de rector van de Theologische Universiteit te Apeldoorn, Prof. Dr. A. Baars, aanwezig (zie hoofdstuk 4 van dit rapport).

In 2005 en 2006 hebben beide universiteiten intensief samengewerkt rond de onderzoeksvisite.

5.3.2 Opleiding kerkelijk werker (met de GH Zwolle)

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit 12.3*) de deputaten te machtigen: *in samenwerking met de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle verantwoordelijkheid te dragen voor de opleiding kerkelijk werker.*

De afgelopen jaren is de samenwerking met de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle vrijwel ongewijzigd gecontinueerd. Vanuit de Theologische Universiteit werd geparticipeerd in de zgn. beslisgroep. Verschillende docenten hebben colleges gegeven en andere vormen van studiebegeleiding verzorgd. Een aantal malen is overleg geweest door de Dagelijkse Leiding met de Directeur van de Gereformeerde Hogeschool die verantwoordelijk is voor de Opleiding Kerkelijk Werker.

Onderwerp van gesprek is o.a. geweest een betere aansluiting van de opleidingen aan de Gereformeerde Hogeschool enerzijds en de Theologische Universiteit anderzijds.

5.3.3 Evaluatie na de visitatie

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit 12.6*) de deputaten te machtigen: *na het ontvangen van het rapport van de visitatie die is gebracht van overheidswege een evaluatie te verzorgen, waarbij wordt nagegaan of het willen blijven voldoen aan de eisen die de overheid in*

de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) stelt en dat wat de kerken in de toekomst nodig hebben als het gaat om de opleiding tot de dienst van het Woord nog met elkaar in balans is.

Hieronder volgt de gevraagde evaluatie. Eerst geven we een beoordeling van de algemene betekenis, die de overheidseisen hebben op de concrete inrichting van onderwijs en onderzoek (a). Vervolgens staan we apart stil bij de plaats die de vooropleidingseisen in dat geheel hebben (b). Tenslotte werpen we een korte blik vooruit met het oog op toekomstige wetgeving (c).

a. Algemene betekenis van overheidseisen

Als TU hebben we nog niet lang ervaring met het honoreren van overheidseisen. Een eerste kennismaking vond plaats in 1989, toen we meededen in de verkennende visitatieronde. Bij het toen uitgebrachte rapport bleek, dat we als instelling er goed in slaagden onze eigen gereformeerde identiteit in onderwijs en onderzoek te handhaven. Tegelijkertijd werd geconstateerd dat de relatieve afzijdigheid er toe leidde dat we wat uit de pas liepen met betrekking tot algemeen aanvaarde (kwaliteits)criteria op deze terreinen. Op de achtergrond speelde mee dat de instellingscultuur mede bepaald werd door de vrees dat de eigen kerkelijke identiteit en onafhankelijkheid wellicht op het spel zouden komen te staan bij het honoreren van overheidseisen.

In de negentiger jaren is langzamerhand gewerkt aan een inhaalmanoeuvre. Instellingsbreed brak het besef door, dat een al te groot isolement uiteindelijk nadelig zou werken op de kwaliteit van de opleiding. Bovendien bleek dat de realiteit van de concrete Nederlandse onderwijscontext met zich mee brengt dat aan bepaalde basisvoorwaarden voldaan zal moeten worden. Bij niet nakomen daarvan zou het recht op studiefinanciering en (diploma)erkenning op het spel staan.

Toch kunnen die argumenten niet doorslaggevend zijn. De kern van de eigen identiteit is dat de TU een 'school van de kerken' is en zijn wil. Bewaring van die gereformeerde, kerkelijke identiteit ter wille van de Schriftuurlijke kracht van de opleiding blijft absolute prioriteit, desnoods ten koste van financiering en erkenning.

Overigens moet opgemerkt worden, dat de wijze waarop de overheid tot nu toe haar criteria hanteert in de beoordeling van de primaire processen alle ruimte geeft aan de ontwikkeling en ontplooiing van de eigen identiteit. We zijn er zelfs van overtuigd, dat tot nu toe het honoreren van de overheidseisen een sterk positieve invloed heeft gehad op de professionalisering van de opleiding. Hier zijn met name te noemen de onderwijskundige opbouw en samenhang van het curriculum en het systeem van interne kwaliteitszorg. Daarnaast levert een overheidsvisitatie impulsen voor kritische zelfevaluatie. Zeker voor een kleine instelling als de onze is dat niet overbodig. Het wetenschappelijk personeel wordt in de meeste gevallen niet via sollicitatie aangetrokken, maar per benoeming aangesteld. Dat betekent dat de samenstelling van de wetenschappelijke staf via een redelijk smalle procedure tot stand komt. Het is winst als het beoordelingskader dat de overheid aanreikt in zo'n situatie prikkels levert voor kritische zelfbeoordeling en verbetering, waar mogelijk.

Tegelijkertijd merken we ook in een visitatierapport, dat evaluatie en beoordeling soms heel dicht aan de eigen identiteit raken. Daar waar de commissie voor geschreven literatuur ('alleen de klassieke dogmatische handboeken') en vakinhouden (verhouding godsdienstwetenschap en missiologie) evalueert raakt zij aan kernbeslissingen die rechtstreeks met het gereformeerd karakter van de opleiding samenhangen. Deze elementen maken ons duidelijk hoe zeer het van belang is, dat we onze geestelijke onafhankelijkheid blijven bewaken.

In het algemeen kunnen we zeggen dat er een zeer gezonde balans is tussen het "willen voldoen aan de eisen die de overheid stelt en dat wat de kerken in de toekomst nodig hebben voor de opleiding tot de dienst van het Woord."

b. Brongeorienteerde theologie

Intussen is er aanleiding bij dit algemene oordeel tegelijkertijd een kanttekening te plaatsen. Die ligt in de ingrijpende veranderingen binnen het theologische veld in Nederland. Steeds meer gaat de visie domineren dat theologie een maatschappijgeoriënteerde wetenschap is en zou moeten zijn. Theologie als wetenschap die zich baseert op Gods openbaring maakt zo plaats voor een algemene godsdienstwetenschap die bestudeert hoe mensen geloven of 'aan religie doen'. Tegen die achtergrond worden aan de rijksfaculteiten de theologische faculteiten in snel tempo opgeheven en omgezet in of ondergebracht bij een faculteit geesteswetenschappen en godsdienst- of religiewetenschappen.

Het zal duidelijk zijn, dat in die context zich voor instellingen als de onze (samen met Apeldoorn) langzamerhand een isolement gaat aftekenen. Het afgelopen jaar bleek dat ook heel concreet, toen het Discipline-overlegorgaan Godgeleerdheid besloot de vooropleidingseisen voor Grieks en Latijn

te laten vallen. Met een snelle beslissing kwam daarmee binnen het bachelorcurriculum de toegang tot de bronnen op het spel te staan en daarmee de eigenheid van onze opleiding in de fundamentele gerichtheid op de Schrift.

In die situatie hebben we in nauwe samenwerking met Apeldoorn rechtstreeks bij het ministerie het recht geclaimd onze eigen vooropleidingseisen te mogen blijven stellen. Daarbij konden we ons overigens rechtstreeks beroepen op het rapport van de visitatiecommissie die sterke waardering uitsprak voor de bijzondere aandacht voor de brontalen. Van de kant van het ministerie is de claim inmiddels ook volledig toegewezen, zij het met de voor de studenten negatieve consequentie dat daarmee het recht op een half jaar extra studiefinanciering (als tegemoetkoming in de studiekosten van de Vooropleiding) is prijsgegeven. Intussen blijkt duidelijk dat we volop alert moeten blijven om in de wijze waarop we aan overheidseisen willen tegemoet komen onze onafhankelijkheid niet prijs te geven.

c. Toekomstige wetgeving

Het incident rond de Vooropleidingseisen heeft nog weer eens aangetoond hoe weinig vanzelfsprekend de status en plaats van de TU in het grotere onderwijsbestel in Nederland is. Het heeft ons opnieuw voorzichtigheid geleerd in het kiezen van onze weg. Voor de nabije toekomst is dat opnieuw actueel, omdat de voorbereiding voor de nieuwe wetgeving (WHOO) opnieuw van start zal gaan.

Als TU zullen we de voorbereidende besprekingen nauwlettend volgen en zoveel mogelijk proberen het belang van de kerkelijke theologie in te brengen in het ambtelijk en politiek vooroverleg. We kiezen er voor in de lijn van het recente verleden te willen blijven voldoen aan de overheidseisen. Tegelijkertijd zijn we er op voorbereid, dat in de nieuwe wetgeving de eigen plaats van onze instelling minder vanzelfsprekend zal zijn dan tot nu toe. Bezinning op de vraag hoe daarin onze opstelling zal moeten zijn is binnen de instelling al van start gegaan.

5.3.4 Nieuwe docent klassieke talen

Bij 5.3.1. is de achtergrond van de vacature voor een docent Klassieke Talen geschetst. Voor de zomer 2007 is een sollicitatieprocedure gestart, maar die kon niet voor de zomervakantie worden afgerond. Ten tijde van het schrijven van het rapport was nog geen geschikte kandidaat gevonden. Mevrouw J.J. Oosterhuis-den Otter heeft toegezegd tijdens de eerste collegeperiode het onderwijs nog voor haar rekening te nemen.

5.3.5 Nieuwe functiewaardering

Gedurende de verslagperiode zijn alle medewerkers opnieuw ingeschaald en wel op basis van het UFO-systeem (Universitair Functieordenen). In de aanloop naar de functiewaardering kwam de vraag op wat te doen als een universitair docent als universitair hoofddocent zou moeten worden ingeschaald, omdat benoeming van deze laatste uitsluitend door de Generale Synode kan plaats vinden.

Tijdens het functiewaarderingssysteem zijn 2 universitair docenten daadwerkelijk ingeschaald als universitair hoofddocent, t.w. Dr. A.L.Th de Bruijne en Dr. W.H. Rose. Voorgesteld wordt nu aan de Generale Synode betrokkenen als universitair hoofddocent te benoemen, conform artikel 28 van het Statuut van de Theologische Universiteit.

5.4 Externe organisatie

5.4.1 Aanscherping protocol van toezicht

De synode van Amersfoort-C (Art. 122, *Besluit 2*) gaf opdracht tot *de aanscherping van het protocol voor de procedure die gevolgd wordt als kerkleden een bezwaar indienen tegen een publicatie van een docent te bekrachtigen en in het Statuut van de Theologische Universiteit vast te leggen dat bezwaren tegen een (emeritus-)docent, ingebracht door kerken of kerkleden, afgehandeld worden door het College van Toezicht (CvT) volgens het protocol dat daarvoor is opgesteld.*

Deze opdracht is uitgevoerd.

5.4.2 Interne regelingen aanpassen aan het nieuwe statuut

De synode van Amersfoort-C (Art. 123, *Besluit 2*) gaf de opdracht:

de interne uitvoeringsregels in overeenstemming te brengen met het nieuwe statuut.

Met de uitvoering van deze opdracht is een begin gemaakt, maar het blijkt een weerbarstig en tijdrovend werk te zijn. De deputaten zullen dit zo spoedig mogelijk afronden.

5.4.3 Evaluatie van het statuut (m.n. de relatie CvB – CvT)

De synode van Amersfoort-C (Art. 122, Besluit 7) gaf de opdracht:

een korte evaluatie te geven van de nieuwe bestuursstructuur, met eventueel wijzigingsvoorstellen of aanvullingen.

De synode besloot tevens (Art. 123, Besluit 3) op te dragen:

om toe te zien op de praktische hanteerbaarheid van het statuut, in het bijzonder met betrekking tot de onderlinge verhouding tussen het CvB en het College van Toezicht (CvT), en daarover aan de eerstvolgende synode een korte evaluatie uit te brengen, met eventueel wijzigingsvoorstellen of aanvullingen.

De deputaten constateren dat de verdeling van de taken over twee colleges goed werkt. Dit levert tijdswinst op. De lijnen zijn wat korter. Elk van de colleges kwam meer toe aan zijn eigenlijke taken. Op dit moment zien de deputaten geen redenen om voorstellen te doen ter aanpassing van het statuut.

5.4.4 Nadere regulering van het toezicht op het bestuur

De synode van Amersfoort-C (Art. 123, Besluit 4) gaf de opdracht:

zich te beraden omtrent een nadere regulering van het toezicht op het bestuur van de universiteit en daarover aan de eerstvolgende synode rapport uit te brengen, met eventuele voorstellen voor verdiscontering in het statuut.

De deputaten zijn van oordeel dat een nadere regulering van het toezicht niet nodig is, om twee redenen:

1. aan andere universiteiten functioneert een *College van Bestuur* dat uit fulltime bestuurders bestaat die werkzaam zijn binnen de universiteit; dit college wordt gecontroleerd door een *Raad van Toezicht* die bestaat uit leden die afkomstig zijn van buiten de universiteit. Aan onze universiteit functioneert een *Dagelijkse Leiding* die uit fulltime bestuurders bestaat die werkzaam zijn binnen de universiteit; veel controlewerk wordt gedaan door een *College van Bestuur* waarvan de leden afkomstig zijn van buiten de universiteit. Zij leggen van hun werk ook nog eens verantwoording af aan de driejaarlijkse Generale Synode;
2. de deputaten financiën en beheer hebben nog een extra controle taak.

5.5 Financiële overheidssteun

5.5.1 De opdracht van de synode van Amersfoort-C

De synode van Amersfoort-C (Art. 125) heeft uitgesproken dat financiële overheidssteun voor de Theologische Universiteit principieel aanvaardbaar is. De curatoren, lees: het College van Bestuur, kreeg de opdracht over te gaan tot het aanvragen van een jaarlijkse rijksbijdrage aan de Minister van OCW tot maximaal 50% van de totale jaarlijkse begroting van de universiteit.

Daarbij dient het CvB erop toe te zien dat van overheidswege aan het verlenen van een rijksbijdrage geen eisen of voorwaarden worden gesteld die in strijd zijn met het karakter van de Theologische Universiteit als instelling voor theologisch wetenschappelijk onderwijs en daarmee samenhangend onderzoek, gericht op de wetenschappelijke vorming tot dienaar van het Woord, en uitgeoefend in gebondenheid aan de leer van de Heilige Schrift, zoals die is samengevat in de belijdenisgeschriften van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt).

5.5.2 Positie theologische universiteit volgens WHW

De huidige Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) maakt onderscheid tussen verschillende categorieën 'instellingen'. Er zijn de zgn. *bekostigde instellingen voor hoger onderwijs*, waaronder alle openbare universiteiten, die aanspraak maken op bekostiging uit 's Rijks kas, voorzover de door hen gegeven opleidingen zijn geaccrediteerd.

Daarnaast is er een aantal door de Minister van OCW *aangewezen instellingen voor hoger onderwijs*. Ook voor deze geldt de eis van accreditatie van de aldaar verzorgde opleidingen. De wet verbindt aan de met goed gevolg afgelegde examens aan geaccrediteerde opleidingen van aangewezen instellingen een academische graad. Studenten die zijn ingeschreven bij een opleiding aan een aangewezen instelling hebben recht op studiefinanciering.

Aangewezen instellingen kunnen de overheid verzoeken om een financiële rijksbijdrage, maar dit hoeft niet. Aldus bestaat er een tweedeling onder de aangewezen instellingen, te weten

aangewezen instellingen met een rijksbijdrage en aangewezen instellingen zonder rijksbijdrage. Onze theologische universiteit (Kampen II) is sinds 1975 een aangewezen instelling zonder rijksbijdrage. Het besluit van de GS Amersfoort-Centrum 2005 betekent dat het karakter van aangewezen instelling blijft gehandhaafd, maar dat verzocht wordt om een rijksbijdrage.

5.5.3 Ontwikkelingen rond nieuwe wetgeving

Ter uitvoering van de opdracht van de GS hebben directeur Hartog en CvB-lid mr. Pel op 17 mei 2006 een gesprek gevoerd op het ministerie van OCW. Daar werden zij geïnformeerd over vergaande plannen m.b.t. nieuwe wetgeving in plaats van de WHW. Er was sprake van een complex aan nieuwe wetsontwerpen, waarvan de belangrijkste zijn de ontwerp-Wet Hoger Onderwijs en Onderzoek (WHOO) en de ontwerp-Wet Financiering in het hoger onderwijs (WFHO). De diverse wetsontwerpen zijn bij het parlement in behandeling gekomen.

Hierdoor ontstond een nieuwe situatie c.q. nieuwe vraagstelling in relatie tot de indiening van een aanvraag om een rijksbijdrage, waarbij wij ons hebben gericht op twee aspecten:

- a. hoe verhouden de ontwerp-regelingen zich tot het kader waarbinnen de GS Amersfoort-Centrum 2005 heeft besloten tot de opdracht om een aanvraag voor een rijksbijdrage in te dienen (zie verder deze paragraaf);
- b. hoe dienen wij onze aanvraag bij de overheid in (zie verder paragraaf 5.5.4).

Wat het eerste aspect betreft, blijkt in het ontwerp-WHOO de systematiek rond de verschillende soorten instellingen te veranderen. Het ontwerp-WHOO kent nog slechts een tweedeling tussen bekostigde instellingen en niet-bekostigde instellingen. In het ontwerp-WHOO bestaat geen aparte procedure meer voor erkenning ('aanwijzing') van *instellingen* als zodanig. De aanwijzingsprocedure wordt afgeschaft. In het ontwerp-WHOO is een 'niet-bekostigde instelling' dus een organisatie die niet van rijkswege wordt bekostigd, maar waar wel onderwijs wordt verzorgd dat wettelijk is erkend (geaccrediteerd).

Naast het onderscheid in 'bekostigde instellingen'/'niet-bekostigde instellingen' wordt in het ontwerp-WHOO onderscheid gemaakt tussen drie categorieën instellingen:

- a. openbare instellingen
- b. bijzondere instellingen
- c. theologische en levensbeschouwelijke universiteiten

Dit is een onderscheid naar herkomst c.q. rechtsvorm van de instellingen.

De theologische of levensbeschouwelijke universiteiten worden op naam in een speciale bijlage bij de WHOO vermeld. Voor de theologische en levensbeschouwelijke universiteiten wordt aangesloten bij de constructie van de *bekostigingsvoorwaarden*, net als bij de bijzondere instellingen. Dit is een wijziging in methodiek t.o.v. de huidige WHW. In de WHW valt een 'aangewezen instelling met rijksbijdrage' niet onder de bekostigde instellingen en dus formeel ook niet onder de bekostigingsvoorwaarden. In het ontwerp-WHOO zijn overigens ook voor de niet-bekostigde instellingen een aantal wettelijke bepalingen van toepassing verklaard om niet-bekostigd/wel-geaccrediteerd onderwijs te mogen verzorgen. Hier gelden dus geen bekostigingsvoorwaarden, maar *accreditatievoorwaarden*!

De bedoeling van het Ministerie op dit punt is om te komen tot een vereenvoudiging door de aparte categorie van aangewezen instellingen, al dan niet met rijksbijdrage, als zodanig te laten vervallen.

Om als 'theologische of levensbeschouwelijke universiteit' bekostiging te ontvangen, dient de universiteit onder de nieuwe wet te worden geplaatst op de bijlage. Bij kennisneming van de bijlage is gebleken dat dit door het Ministerie ook is gebeurd.

Hoewel de universiteit aldus reeds is geplaatst op de bijlage van het ontwerp-WHOO als bekostigde theologische universiteit, heeft het CvB gemeend om - mede in het licht van de besluitvorming van de GS Amersfoort-Centrum 2005 (Acta art. 125 *Besluit* 3) - twee expliciete afwegingen te moeten maken:

- a. leidt het als *bekostigde* instelling moeten voldoen aan de voor de theologische en levensbeschouwelijke universiteiten geldende wettelijke bekostigings-voorwaarden tot een onaanvaardbare inbreuk op het karakter van de TUK;

- b. idem indien de TUK als *niet-bekostigde* instelling zou blijven opereren en in dat geval dient te voldoen aan de wettelijke accrediteringsvoorwaarden.

Tijdens deze toetsing trad echter een nieuwe situatie in door de Kamerverkiezingen en kabinetswisseling, waarbij het ontwerp-WHOO 'controversieel' werd verklaard. Hierdoor kwam de parlementaire behandeling stil te liggen en is onduidelijk geworden of en hoe nieuwe wetgeving ter vervanging van de WHW er uit gaat zien.

5.5.4 *Indiening aanvraag rijksbijdrage*

Hangende de behandeling van het ontwerp-WHOO was er voor het CvB de vraag of wij de aanvraag om een rijksbijdrage zouden indienen op basis van de bestaande WHW dan wel zouden aanhaken bij de nieuwe WHOO. Het CvB stond op het standpunt dat in beide gevallen toetsing nodig was van het ontwerp-WHOO, zoals in paragraaf 5.5.3 toegelicht.

Aangezien echter invoering van het ontwerp-WHOO onzeker is geworden, heeft het CvB besloten overeenkomstig de opdracht van de GS Amersfoort-Centrum 2005 over te gaan tot indiening van de aanvraag om een rijksbijdrage op basis van de vigerende WHW. Deze aanvraag is in juni 2007 bij de Minister van OCW ingediend.

Over de verdere ontwikkelingen hopen de deputaten te rapporteren in een aanvullend rapport.

5.6 Financiën

5.6.1 *Stichting voor de financiële verzorging ...*

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit* 12.5) de deputaten te machtigen: *de Stichting voor de financiële verzorging van de Opleiding tot den Dienst des Woords in de Gereformeerde Kerken in Nederland, gevestigd te Groningen, voorlopig te laten voortbestaan om legaten die nog op naam van deze stichting staan, te kunnen blijven ontvangen.*

In overeenstemming met het besluit van de synode van Amersfoort-C is het voortbestaan van de stichting gewaarborgd. Er zijn stappen ondernomen om de statuten aan te passen aan de gewijzigde bestuursstructuur. Wijziging in de regeling voor Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) heeft geleid tot een verzoek om een beschikking van de Belastingdienst voor een (hernieuwde) erkenning als ANBI. Dit is ook gebeurd voor de Theologische Universiteit.

5.6.2 *Definitief tekort 2003-2005*

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit* 10):

1. *voor de periode 2003-2005 wordt een extra bijdrage bepaald ter grootte van maximaal € 142.000,--, zoals is toegelicht in de brief d.d. 25 februari 2005 van deputaten-curatoren onderdeel B;*
2. *deze bijdrage wordt beschouwd als een extra verhoging van het door de GS Zuidhorn 2002-2003 vastgestelde quotum 2005;*
3. *ter zake van het definitieve tekort over de periode 2003-2005 wordt door deputaten-curatoren overleg gevoerd met deputaten financiën en beheer.*

Het definitieve tekort over de periode 2003 – 2005 is in overleg met deputaten financiën en beheer vastgesteld. Als rekening wordt gehouden met de extra toegekende bijdrage van € 142.000,-- in verband met het ongedekte tekort 2003 – 2005 is sprake van een positief saldo over die jaren van € 33.426,--. Dit positieve resultaat is als volgt aangewend:

- Een bedrag van € 15.000,-- is toegevoegd aan de Algemene Reserve.
- Het resterende bedrag van € 18.426,-- is toegevoegd aan het omslag-egalisatiefonds; over de bestemming van dit fonds wordt regelmatig met Deputaten Financiën en Beheer gesproken; toevoeging heeft plaatsgevonden met het oog op de verwachte extra uitgaven in verband met de overdracht van de pensioenverplichtingen aan Aegon.

5.6.3 *Meerjarenbegroting 2006-2008*

De synode van Amersfoort-C besloot (Art. 122, *Besluit* 9):

1. *de meerjarenbegroting 2006-2008 van de Theologische Universiteit wordt vastgesteld op basis van de door de GS Zuidhorn 2002-2003 goedgekeurde formatiebehoefte, met inachtneming van een tweetal personele mutaties, waardoor de structurele personeelslast zal verminderen;*

2. *de bijdragen van de kerken voor de Theologische Universiteit in de jaren 2006 tot 2008 worden bepaald op de bedragen, zoals deze vermeld zijn in de meerjarenbegroting 2006-2008 en worden, wanneer de loonkostenontwikkeling daartoe aanleiding geeft, aangepast op grond van de werkelijke uitkomsten in overleg met deputaten financiën en beheer.*

De deputaten zijn dankbaar voor de financiële middelen die in de afgelopen periode via deputaten financiën en beheer (F&B) door de kerken werden verstrekt. Voor informatie over de financiële uitkomsten wordt verwezen naar de bij dit rapport gevoegde financiële jaarverslagen. Met de deputaten F&B wordt regelmatig overleg gevoerd over de ontwikkeling van de exploitatiekosten.

Het exploitatieresultaat 2006 bedraagt € 112.657,-- negatief. Dit negatieve resultaat is voor het grootste deel veroorzaakt door eenmalige extra pensioenlasten, verband houdend met de overdracht van de pensioenverplichtingen aan Aegon. Eind 2005 bedroeg het saldo van het omslag-egalisatiefonds positief € 18.426,--, zodat het saldo tekort per 31 december 2006 € 94.231,- bedraagt.

Voor 2007 is een batig saldo begroot van € 69.200,--. De werkelijke uitkomsten 2007 zullen naar verwachting in februari 2008 bekend zijn.

Tot nu toe is getracht binnen het gestelde financiële kader te blijven opereren. In toenemende mate komt dit onder druk te staan door wijzigingen in de huidige context, waarbinnen de TU wel wil blijven functioneren als professionele organisatie.

In de meerjarenbegroting 2009-2011 zijn de financiële gevolgen van het voorgenomen beleid verwerkt. Dit beleid is gebaseerd op de opdrachten, verstrekt door de Generale Synode, rekening houdend met de eisen, die in de huidige context gesteld moeten worden aan een goede en professionele uitvoering van deze opdrachten. Voor zover van toepassing geldt dit ook reeds voor het jaar 2008, dat nog onder de lopende meerjarenbegroting 2006-2008 valt en waarvoor door de vorige generale synode reeds een budget is vastgesteld.

Bovenstaande houdt in dat de deputaten in februari 2008 een verzoek om een extra verhoging van het door de Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005 vastgestelde quotum 2008 zullen indienen.

5.6.4 Meerjarenbegroting 2009-2011

De belangrijke pijlers voor het voorgenomen beleid voor 2009-2011 zijn: versterkte aandacht voor PR beleid, w.o. de werving van studenten; maatregelen ter versterking onderzoekscapaciteit; versterking staf ter verbetering van de slagkracht van de Dagelijkse Leiding; sterkere profilering internationaal.

Realisering van dit voorgenomen beleid wordt zeer urgent geacht voor het blijven functioneren van de TU als professionele organisatie in de huidige context. Echter dit beleid kan alleen worden uitgevoerd onder de voorwaarde dat voldoende financieringsmiddelen beschikbaar zijn.

Uitvoering van bovenstaand voorgenomen beleid leidt tot een verhoging van het niveau van de noodzakelijk te achten exploitatiekosten. De "recapitulatie verloop bijdrage DFB en/of rijksbekostiging" op pagina 7 van de bij dit rapport gevoegde meerjarenbegroting 2009-2011 (Bijlage VI) geeft hiervan een nadere detaillering. In de meerjarenbegroting worden de grondslagen en uitgangspunten, die voor deze begroting zijn gehanteerd, nader toegelicht.

Met de deputaten F&B zal binnenkort overleg plaatsvinden over het te voeren financieel beleid voor de periode 2009-2011. Hierbij zal ook de hoogte van het *eigen vermogen* in relatie tot de liquiditeitspositie aandacht hebben, alsmede de onder 5.6.3. genoemde extra verhoging van het quotum 2008.

5.7 Bijzondere leerstoel

De vanwege het ADC bij de Theologische Universiteit ingestelde leerstoel voor de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in de context van het Nederlandse protestantisme voldoet geheel aan de verwachtingen. Respectievelijk zijn in 2005, 2006 en 2007 drie AIO's aan de leerstoel verbonden, die elk gedurende vier jaar promotieonderzoek verrichten op het gebied van de naoorlogse emigratie van gereformeerden naar Canada en de Verenigde Staten, van de politieke cultuur van het Gereformeerd Politiek Verbond en van de Nederlandse zendingarchieven, c.q. de geschiedenis van de gereformeerde zending op Papua. Daarnaast werkt op het ADC een onderzoeker aan een

proefschrift over C. Veenhof en zijn er nog enkele buitenpromovendi aan de leerstoel verbonden. Het effect van deze (naar Kamper, maar ook naar Nederlandse verhoudingen gemeten) grote onderzoekcapaciteit is niet alleen dat de bij het ADC ondergebrachte archieven intensief benut worden, maar tevens dat er mede ten bate van de Theologische Universiteit een netwerk van wetenschappelijke contacten ontstaat en aan de TU jonge academici voor nieuwe impulsen zorgen. Bovendien is deze onderzoeksactiviteit en de congressen, lezingen en publicaties die daarmee gepaard gaan gunstig voor de naambekendheid van de TU en het ADC en voor het werven van archieven.

6. CONCEPTBESLUITEN

De conceptbesluiten zullen in een aanvullend rapport aan de generale synode worden voorgelegd.

BIJLAGEN**BIJLAGE I**

Tekst Acta Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005, art. 122, 123 en 125

Artikel 122:*Besluit 2:*

1. de aanscherping van het protocol voor de procedure die gevolgd wordt als kerkleden een bezwaar indienen tegen een publicatie van een docent te bekrachtigen en in het Statuut van de Theologische Universiteit vast te leggen dat bezwaren tegen een (emeritus-)docent, ingebracht door kerken of kerkleden, afgehandeld worden door het College van Toezicht (CvT) volgens het protocol dat daarvoor is opgesteld;
2. curatoren op te dragen dat bij de aanpassing van het Statuut te formuleren

Grond:

de kerken hebben het toezicht op de docenten van de Theologische Universiteit aan het CvT opgedragen. Het dient de duidelijkheid van de rechtsgang om de procedure in geval van bezwaar niet alleen in een intern protocol vast te leggen maar daar ook extern in het Statuut naar te verwijzen.

Besluit 3:

1. de synode draagt het bestuur van de universiteit op aan een College van Bestuur (CvB), bestaande uit 5 leden, te weten twee predikanten, een financieel deskundige, een jurist en een onderwijsdeskundige, elk met een secundus;
2. de benoeming van de leden van het CvB door de generale synode gebeurt op voordracht van het zittende CvB, waarbij instemming van het CvT noodzakelijk is;
3. de taak van het CvB is:
 - a. in opdracht van de generale synode de universiteit besturen;
 - b. uitoefenen van het bevoegd gezag;
 - c. doen van (voordrachten voor) benoemingen;
 - d. zorg dragen voor continuïteit van organisatie en bestuur;
 Het CvB stuurt de notulen van zijn vergadering ter informatie naar het CvT. Het CvB legt van zijn bestuur in een rapport verantwoording af aan de generale synode, waarbij expliciet de rapportage van het CvT opgenomen wordt.

Gronden:

1. een klein CvB kan slagvaardiger handelen dan nu het geval is;
2. genoemde competenties zijn nodig voor het besturen van een theologische universiteit;
3. door de noodzakelijke instemming van de CvT wordt voorkomen dat het CvB zichzelf continueert;
4. goede communicatie tussen beide colleges is essentieel.

Besluit 4:

1. de synode benoemt voor het toezicht op het confessioneel karakter en het wetenschappelijk niveau van de universiteit een CvT, gevormd uit negen predikanten en een hoogleraar/universitair docent van een andere universiteit, elk met een secundus;
2. de predikanten worden benoemd op voordracht van de particuliere synoden. De hoogleraar/universitair docent op voordracht van het CvB;
3. het CvT wordt door het CvB gemandateerd om het confessioneel karakter en het wetenschappelijk niveau van de universiteit te bevorderen, te toetsen en te bewaken. Daarbij richt het CvT zich op:
 - a. het weren van alles wat met Gods Woord en de gereformeerde belijdenis in strijd is;

- b. het geven van inhoudelijke stimulansen;
 - c. het tijdig signaleren van probleempunten;
 - d. het omgaan met veranderingen in theologisch inzicht en de gevolgen daarvan voor de opleiding;
 - e. het beoordelen en beantwoorden van eventuele bezwaren die tegen leer of leven van docenten worden ingebracht;
4. het CvT handelt zijn taken zelf af. Indien disciplinaire maatregelen nodig zijn doet zij daarvoor een voorstel aan een gecombineerde vergadering met het CvB;
 5. het CvT stuurt de notulen van zijn vergadering ter informatie naar het CvB. Het CvT rapporteert jaarlijks over zijn werkzaamheden aan het CvB. Dit rapport wordt in een gezamenlijke vergadering besproken.

Gronden:

1. het is van belang dat het toezicht op het confessioneel karakter en het wetenschappelijk niveau breed geworteld blijft in de kerken;
2. het is goed dat het toezicht zich niet beperkt tot het afweren van de dwaling, maar ook positieve stimulansen geeft, problemen signaleert en veranderingen volgt;
3. de predikanten hoeven zich niet langer met bestuurstechnische zaken bezig te houden maar kunnen zich tot het terrein van hun deskundigheid beperken;
4. Goede communicatie tussen beide colleges is essentieel.

Besluit 5:

het CvB en het CvT vergaderen minimaal één keer per jaar gezamenlijk onder voorzitterschap van de president-curator. In deze vergadering worden de volgende zaken besproken:

- a. het jaarlijkse rapport van het CvT;
 - b. voordrachten aan de generale synode voor de benoeming van docenten in vaste dienst;
 - c. voordrachten aan de generale synode van CvB-leden en van deputaat-curatoren die geen predikant zijn;
 - d. voorstellen voor disciplinaire maatregelen;
 - e. zaken waarvan het CvB of CvT van mening is dat een breed draagvlak nodig is.
- In deze gecombineerde vergadering neemt het CvB de beslissingen. Over de zaken genoemd onder b, c en d is instemming van het CvT noodzakelijk.

Gronden:

1. de samenhang van het bestuur van de universiteit blijft op deze wijze gewaarborgd;
2. de bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft bij één orgaan liggen;
3. het is van belang dat belangrijke en ingrijpende besluiten met een zo breed mogelijk draagvlak genomen worden.

Besluit 6a:

1. de synode stelt een universiteitsberaad in. Daarvoor benoemt ieder van de generaalsynodale deputaatschappen die de synode daarvoor aanwijst, voor de duur tot de volgende synode een deputaat met secundus. Van de kant van de universiteit participeren curatoren, dagelijkse leiding, docenten en stagementoren in dit beraad;
2. het universiteitsberaad vergadert één keer per jaar, maar kan desgewenst een tweede vergadering uitschrijven;
3. het doel van dit beraad is het informeren over ontwikkelingen in het gereformeerd theologisch onderwijs en onderzoek en het geven van feedback uit de kerken die relevant is voor de universiteit. Met dat doel wordt gesproken over:
 - a. de jaarverslagen, het opleidingsplan en het onderzoeksplan (het onderzoeksplan alleen in jaren waarin dit opnieuw wordt vastgesteld);
 - b. thematische aspecten van de ontwikkelingen in onderwijs, onderzoek en kerkelijke dienstverlening;
 - c. zaken waarover het CvT in het beraad van gedachten wil wisselen;

- d. zaken die het beraad zelf aan de orde wil stellen;
4. een samenvatting van het overleg wordt door het CvB, eventueel met daarop gebaseerde voorstellen, opgenomen in het rapport aan de generale synode.

Gronden:

1. al lange tijd leeft de wens naar een intensievere en meer inhoudelijke communicatie met kerken dan met de periodieke generale synode mogelijk is. Een universiteitsberaad kan tussen de opeenvolgende synoden in dienen als gespreksplatform voor de universiteit en de kerken.
2. het jaarlijks rapport van de predikant-curatoren aan de particuliere synoden voorziet maar ten dele in een inhoudelijke communicatie;
3. in de nieuwe structuur hebben de door de particuliere synoden voorgedragen curatoren geen zitting in het CvB. Zij zullen daarom minder op de hoogte zijn van de ontwikkelingen aan de universiteit dan nu het geval is.

Besluit 6b:

voor de duur tot de eerstkomende synode de volgende generaal-synodale deputaatschappen aan te wijzen als deelnemers in het universiteitsberaad:

aanvullende steunverlening evangelisatie	kerkmuziek
archieff en documentatie	kerkrecht en kerkorde
betrekkingen buitenlandse kerken	raad van advies inzake huwelijk en echtscheiding
diaconale zaken	radio- en televisie-uitzending van kerkdiensten
dienst en recht	relatie kerk en overheid
eredienst	seksueel misbruik in kerkelijke relaties
geestelijke verzorging militairen	steunpunt gemeenteopbouw
generaal-synodale publicaties	toerusting evangeliserende gemeente
integratie gehandicapten	zending, hulpverlening en training
kerkelijke eenheid	

Besluit 7:

de synode draagt het CvB op de eerstvolgende synode een korte evaluatie te geven van de nieuwe bestuursstructuur, met eventueel wijzigingsvoorstellen of aanvullingen.

Besluit 8:

aan het verzoek van de kerk te Bedum, namelijk dat het CvT niet door het CvB maar door de GS wordt gemandateerd, niet te voldoen

Grond:

1. de opzet van de nieuwe structuur is één bevoegd gezag te vormen. Het ligt daarbij voor de hand dat het CvB dat bevoegd gezag wordt, omdat daar bestuurstechnisch de lijnen samenkomen;
2. In de nieuwe structuur is afdoende gezorgd, dat het CvB niet kan heersen over het CvT.

Besluit 9:

1. de meerjarenbegroting 2006-2008 van de Theologische Universiteit wordt vastgesteld op basis van de door de GS Zuidhorn 2002-2003 goedgekeurde formatiebehoefte, met inachtneming van een tweetal personele mutaties, waardoor de structurele personeelslast zal verminderen;
2. de bijdragen van de kerken voor de Theologische Universiteit in de jaren 2006 tot 2008 worden bepaald op de bedragen, zoals deze vermeld zijn in de meerjarenbegroting 2006-

2008 en worden, wanneer de loonkostenontwikkeling daartoe aanleiding geeft, aangepast op grond van de werkelijke uitkomsten in overleg met deputaten financiën en beheer.

Grond:

De bijzondere situatie, namelijk dat de begroting van de Theologische Universiteit voor 80% uit personeelskosten bestaat, maakt het noodzakelijk dat bij een afwijking tussen de begrote en werkelijke loonkostenontwikkeling de bedragen worden aangepast in overleg met deputaten Financiën en Beheer

Besluit 10:

1. voor de periode 2003-2005 wordt een extra bijdrage bepaald ter grootte van maximaal 142.000 euro, zoals is toegelicht in de brief d.d. 25 februari 2005 van deputaten-curatoren onderdeel B;
2. deze bijdrage wordt beschouwd als een extra verhoging van het door de GS Zuidhorn 2002-2003 vastgestelde quotum 2005;
3. ter zake van het definitieve tekort over de periode 2003-2005 wordt door deputaten-curatoren overleg gevoerd met deputaten financiën en beheer.

Gronden:

1. voor een gezonde en solide financiële basis van de universiteit is het noodzakelijk haar van financiële problemen te vrijwaren;
2. in hun brief d.d. 25 februari 2005 (onderdeel B) hebben deputaten-curatoren laten zien dat deze extra bijdrage voor een gezonde financiële basis noodzakelijk is;
3. door de GS Zuidhorn 2002-2003 is uitgesproken dat de reguliere exploitatie van de universiteit in de toekomst uit reguliere quota zal worden betaald.

Besluit 11:

het voorlezen en ondertekenen van het ondertekeningsformulier voor de docenten in vaste dienst zal in de regel plaats vinden tijdens een openbare zitting van de generale synode. Indien de synode inmiddels is gesloten, zal deze ondertekening plaats vinden voordat de betrokkene zijn werk begint tijdens een gecombineerde vergadering van het CvB en het CvT. In geval van een hoogleraar zal de president-curator bij de inauguratie van deze ondertekening melding maken.

Gronden:

1. de ondertekening vindt plaats daar waar zij het meest thuis hoort, namelijk bij de instantie die de eindverantwoordelijkheid draagt voor de benoeming, de generale synode;
2. de ondertekening vindt plaats ten overstaan van de afgevaardigden van alle kerken;
3. de nadelen van de huidige praktijk worden ondervangen. Immers, alle docenten worden op dezelfde manier behandeld; ondertekening vindt plaats op het juiste moment, voordat de docent feitelijk aan het werk gaat; het risico van onbegrip is kleiner dan tijdens een inauguratieplechtigheid;
4. door vermelding van de ondertekening tijdens een inauguratieplechtigheid blijft de Universiteit zich presenteren als een confessionele instelling.

Besluit 12:

nieuw benoemde deputaten worden gemachtigd:

1. de universiteit in naam van de kerken te besturen volgens het statuut;
2. in samenwerking met de Theologische Universiteit te Apeldoorn de vooropleiding te besturen volgens het desbetreffende statuut en attent te zijn op andere mogelijkheden van samenwerking;
3. in samenwerking met de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle verantwoordelijkheid te dragen voor de opleiding kerkelijk werker;

4. zich regelmatig duidelijk aan de kerken te blijven presenteren in vormen van publiciteit, zodat de kerken kunnen meeleven en naar art. 19 van de KO er naar streven dat er voldoende nieuwe studenten de opleiding volgen met het oog op de noodzakelijke vervulling van predikantsvacatures in de toekomst;
5. de Stichting voor de financiële verzorging van de Opleiding tot den Dienst des Woords in de Gereformeerde Kerken in Nederland, gevestigd te Groningen, voorlopig te laten voortbestaan om legaten die nog op naam van deze stichting staan, te kunnen blijven ontvangen;
6. na het ontvangen van het rapport van de visitatie die is gebracht van overheidswege een evaluatie te verzorgen, waarbij wordt nagegaan of het willen blijven voldoen aan de eisen die de overheid in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) stelt en dat wat de kerken in de toekomst nodig hebben als het gaat om de opleiding tot de dienst van het Woord nog met elkaar in balans is.

Artikel 123

Besluit 1:

het door het curatorium van de Theologische Universiteit aangeboden integraal herziene nieuwe statuut vast te stellen (zie bijlage 9.1).

Gronden:

1. de herziening van de bestuursstructuur van de Theologische Universiteit is thans zowel intern (de diverse geledingen binnen de universiteit) als extern (jegens de generale synode en de kerken) door de besluitvorming van de synode afgerond. Het statuut dient hiermee in overeenstemming te zijn;
2. reeds de vorige generale synoden hebben het curatorium met het oog hierop opgedragen om te komen tot voorstellen met betrekking tot de integrale aanpassing van het statuut;
3. voorafgaande kennisneming door elk van de kerken van wijziging van het statuut, zoals voorgeschreven in artikel 11 van het vigerende statuut, is in dit geval niet mogelijk gebleken, omdat de synode eerst zelf de besluitvorming met betrekking tot de bestuursstructuur diende te voltooien. Deputaten-curatoren hebben echter in hun rapport aan de synode uitvoerig de hoofdlijnen van de bestuursstructuur toegelicht en verantwoord;
4. voor een goed bestuur en een goede uitoefening van het toezicht aan de universiteit is de vaststelling van het nieuwe statuut essentieel.

Besluit 2:

het College van Bestuur (CvB) van de Theologische Universiteit op te dragen de interne uitvoeringsregels in overeenstemming te brengen met het nieuwe statuut.

Grond:

de integrale herziening van het statuut vereist dat de daarin voorgeschreven uitvoeringsregels door het CvB worden aangepast en geactualiseerd.

Besluit 3:

het CvB van de Theologische Universiteit op te dragen om toe te zien op de praktische hanteerbaarheid van het statuut, in het bijzonder met betrekking tot de onderlinge verhouding tussen het CvB en het College van Toezicht (CvT), en daarover aan de eerstvolgende synode een korte evaluatie uit te brengen, met eventueel wijzigingsvoorstellen of aanvullingen.

Grond:

het nieuwe statuut dient in de praktijk te worden getoetst, in het bijzonder op het belangrijke punt van de verhouding tussen het CvB en het CvT.

Besluit 4:

het CvB van de Theologische Universiteit op te dragen zich te beraden omtrent een nadere regulering van het toezicht op het bestuur van de universiteit en daarover aan de eerstvolgende synode rapport uit te brengen, met eventuele voorstellen voor verdiscontering in het statuut.

Gronden:

1. naast het *inhoudelijk* toezicht dat door het CvT wordt uitgeoefend op onderwijs, onderzoek en kerkelijke dienstverlening is een *bestuurlijk* toezicht vereist dat zich richt op het bestuur van de universiteit;
2. het toezicht op het bestuur wordt thans uitgeoefend door de generale synode namens de kerken die gezamenlijk de theologische universiteit onderhouden;
3. mede gelet op de door de rijksoverheid bij bekostigde onderwijsinstellingen verlangde organisatie van een permanent toezicht op het bestuur (zogenaamde 'governance'), is het gewenst het toezicht op het bestuur van de universiteit nader te overwegen. Ook al is de theologische universiteit een aangewezen instelling en dus niet een bekostigde instelling in de zin van de wet, verdient het aanbeveling de huidige eigen structuur op dit punt tegen het licht te houden.

Artikel 125**Besluit:**

1. financiële overheidssteun voor de Theologische Universiteit is principieel gezien aanvaardbaar;
2. deputaten-curatoren krijgen de opdracht:
 - a. ten behoeve van de Theologische Universiteit als door de overheid reeds aangewezen instelling voor hoger onderwijs in de zin van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) over te gaan tot het aanvragen van een jaarlijkse rijksbijdrage aan de Minister van OC&W;
 - b. de omvang van de aan te vragen jaarlijkse rijksbijdrage vast te stellen op max. 50 % van de totale jaarlijkse begroting van de Theologische Universiteit.
3. deputaten-curatoren moeten erop toezien dat van overheidswege aan het verlenen van een rijksbijdrage geen eisen of voorwaarden worden gesteld die in strijd zijn met het karakter van de Theologische Universiteit als instelling voor theologisch wetenschappelijk onderwijs en daarmee samenhangend onderzoek, gericht op de wetenschappelijke vorming tot dienaar van het Woord, en uitgeoefend in gebondenheid aan de leer van de Heilige Schrift, zoals die is samengevat in de belijdenisgeschriften van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt);
4. deputaten financiën en beheer dienen een financiële reserve aan te houden voor het geval op enig moment de aan te vragen jaarlijkse rijksbijdrage komt te vervallen, hetzij omdat de overheid deze intrekt hetzij omdat de kerken deze vanwege ongewenste c.q. ontoelaatbare overheids-eisen niet langer wensen te aanvaarden. Deze reservering dient in te gaan op het moment van toekenning door de overheid van de rijksbijdrage en dient een in nader overleg met het College van Bestuur van de Theologische Universiteit te bepalen omvang te bereiken.

Gronden:

1. er is geen principieel verbod terug te voeren op de Heilige Schrift inzake het aanvaarden van financiële overheidssteun door de kerken ten behoeve van de TU. Ook vanuit de belijdenis en de kerkorde is een dergelijk verbod niet concreet te maken;
2.
 - a. zolang het een gegeven is dat de overheid het tot haar taak rekent om theologische opleidingen financieel te ondersteunen uit de publieke middelen, wordt op dit feit terecht gebaseerd dat ook ten behoeve van de TU aanspraak kan worden gemaakt op financiële overheidssteun;
 - b. de financiële band tussen de kerken en de TU dient te worden gehandhaafd. Voor de kerken moet het een eer zijn, de TU ook financieel te onderhouden;

- c. aan beide uitgangspunten wordt voldaan door de aanvraag voor een jaarlijkse rijksbijdrage te maximeren op 50 % van de TU-begroting;
3. op dit moment stelt de overheid al eisen aan de TU als 'aangewezen instelling' in de zin van de WHW. Mocht financiële overheidssteun worden verleend, dan komen er op grond van de WHW geen extra eisen bij. De kerken dienen steeds diligent te blijven of in deze gunstige situatie van overheidswege verandering intreedt;
4. mocht de overheidssteun wegvallen, dan dient de TU een zwaarder beroep te doen op de kerken. Door een financiële reserve wordt alsdan voorzien in een geleidelijke verhoging van het quotum.

BIJLAGE II

Jaarverslagen 2004, 2005 en 2006 van de Theologische Universiteit – separaat bijgevoegd

BIJLAGE III

Jaarverslagen 2004, 2005 en 2006 van het College van Toezicht – separaat bijgevoegd

BIJLAGE IV

Verslagen van het Universiteitsberaad van 2006 en 2007 – separaat bijgevoegd

BIJLAGE V

Overzicht studentenbestand – separaat bijgevoegd

BIJLAGE VI

Meerjarenbegroting, inclusief Investeringsprognose – separaat bijgevoegd

BIJLAGE VII

College van Bestuur

primus	woonplaats en emailadres	discipline	secundus
ds. P. Niemeijer voorzitter	Den Helder, pniemeijer@kliksafe.nl	predikant	ds. H.P. Dam, Hardinxveld-Giessendam
dr. W.F. Wisselink secretaris	Leek, wfwisselink@hetnet.nl	predikant	ds. J. Ophoff, Zwijndrecht
D. Laan RA penningmeester	Renkum, dlaan@freeler.nl	financieel deskundige	H.C. Neumann RA, Hoogeveen
mr. P.T. Pel	Hattem, ptpel@solcon.nl	jurist	mr. drs. G. Stellingwerf, Buitenpost
drs. B. Siepel	Lelystad, b.siepel@hetnet.nl	onderwijskundige	drs. A.T. Kamsteeg, Dordrecht

College van Toezicht

primus	woonplaats/mailadres	discipline of PS	secundus
ds. K.A. van der Meer	Loppersum, kavandermeer@planet.nl	PS Groningen	ds. A.G. Bruijn, Uithuizen
ds. J. Kruidhof	Nieuwleusen, jkruidhof@gkv.nl	PS Fryslân	ds. R. van Wijnen, Ureterp
ds. F.J. Bijzet secretaris	Emmen, fjbijzet.pr@filtnet.nl	PS Drenthe	ds. Jac. Ophoff, Zwolle
dr. P.L. Voorberg	Emmeloord, plvoorberg@gkv.nl	PS Overijssel	ds. H.J. Siegers, Ommen
dr. M.H. Oosterhuis	Ede, melleoosterhuis@filtnet.nl	PS Gelderland	ds. H. van Veen, Zuid-Scharwoude
ds. H.Sj. Wiersma	Spakenburg, h.sj.wiersma@freeler.nl	PS Utrecht	ds. H. Drost, Houten
ds. J.M. Batteau	's-Gravenhage, kimbatteau@wanadoo.nl	PS Holland-Noord	vacature
ds. H.P. Dam	Hardinxveld-Giessendam, hpdam@xs4all.nl	PS Holland-Zuid	ds. A. van Houdt, Vlaardingen
ds. J.J. Burger voorzitter	Axel, jjburger@zeelandnet.nl	PS Zeeland, Noord-Brabant en Limburg	ds. D. Noort, Eindhoven
prof. dr. ir. P.G. Bakker	Boelenslaan, p.g.bakker@lr.tudelft.nl	hoogleraar van een universiteit	vacature